ODLOČBA KOMISIJE

z dne 16. aprila 2008

o državni pomoči C 23/07 (ex N 118/07), ki jo namerava izvajati Združeno kraljestvo za Vauxhall Motors Ltd

(notificirano pod dokumentarno številko C(2008) 1333)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2008/710/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu zainteresiranim strankam naj predložijo pripombe v skladu z navedenimi členi [1] in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

(1) Z dopisom z dne 28. februarja 2007, evidentiranim pri Komisiji 6. marca 2007, je Združeno kraljestvo Komisiji priglasilo zadevno pomoč za tovarno avtomobilov Vauxhall v Ellesmere Portu, ki je del družbe General Motor Corporation („GM“). Komisija je zaprosila za dodatne informacije z dopisom z dne 4. aprila 2007 (številka D/51586), in nanj so organi odgovorili z dopisom z dne 22. maja 2007.

(2) Z dopisom z dne 10. julija 2007 je Komisija obvestila Združeno kraljestvo, da se je glede pomoči odločila sprožiti postopek v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES.

(3) Odločitev Komisije, da sproži postopek („odločitev o sprožitvi postopka“), je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* [2]. Komisija je pozvala zainteresirane stranke, naj predložijo pripombe.

(4) Združeno kraljestvo je predložilo pripombe z dopisoma z dne 10. avgusta 2007 (evidentiranim istega dne pod številko A/36735) in 29. januarja 2008 (evidentiranim istega dne pod številko A/1724). Službe Komisije, organi Združenega kraljestva in upravičenec so se sestali 10. januarja 2008.

(5) Komisija je prejela pripombe zainteresiranih strank. Posredovala jih je Združenemu kraljestvu in mu dala možnost odgovora.

2. PODROBEN OPIS POMOČI

2.1 Upravičenec

(6) Prejemnik pomoči je podjetje Vauxhall Motors Ltd, Ellesmere Port, Združeno kraljestvo („Vauxhall“), tovarna avtomobilov, ki je poslovna enota podjetja Vauxhall Motors Ltd in del družbe GM. Proizvaja avtomobile različnih modelov znamke Opel (ki se v Združenem kraljestvu prodajajo pod znamko Vauxhall); zdaj proizvaja model Astra, katerega proizvodnja bo končana leta 2009. Podjetje Vauxhall je v mestu Ellesmere Port v regiji Cheshire na severozahodu Anglije [3] in zaposluje skoraj 2 200 delavcev.

(7) Družba GM je 17. aprila 2007 objavila, da je podjetje Vauxhall eden izmed evropskih obratov družbe GM, izbranih za proizvodnjo modela Global Compact Vehicle, ki bo zamenjal model Astra.

2.2 Program usposabljanja

(8) Podjetje Vauxhall namerava opraviti obsežen program usposabljanja za svoje zaposlene. Usposabljanje naj bi se razdelilo na osem posameznih področij usposabljanja, za naslednjih šest področij pa Združeno kraljestvo meni, da so upravičena do pomoči za usposabljanje:

[1] UL C 243, 17.10.2007, str. 4.
[2] Glej opombo 1.

[3] Podjetje Vauxhall je na območju, ki je do 31. decembra 2006 izpolnjevalo pogoje za regionalno pomoč v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe ES. Od 1. januarja 2007 je to območje, ki ni prejemnik pomoči.

(a) *usposabljanje za proizvodni sistem:* to področje zajema usposabljanje o vseh sestavinah sistema obvladovanja proizvodnje in kakovosti. Cilj je osebju omogočiti boljše razumevanje montažnega postopka in tako ustvariti boljši standard, zmanjšati napake in izboljšati reševanje težav;

(b) *celovit načrt usposabljanja:* ta del usposabljanja se nanaša na izvajanje „globalnega proizvodnega sistema“ („GPS“), ki združuje najboljšo prakso in tehnologije v skupni proizvodni sistem družbe GM. Usposabljanje bo prek vrste ciljev („vključevanje ljudi“, „standardizacija“, „načrtovana kakovost“, „kratek dobavni rok“, „stalne izboljšave“) osebju podjetja Vauxhall omogočilo boljšo proizvodnjo avtomobilov prihodnjih generacij;

(c) *kulturne spremembe:* cilj tega usposabljanja je, da se pri zaposlenih okrepi občutek prizadevanja za skupni cilj in kolektivne odgovornosti ter ustvariti skupinsko kulturo, ki temelji na odličnosti proizvodnje;

(d) *dvojna znanja:* namen tega usposabljanja je razviti prilagodljivo delovno silo tako, da se osebju s primarnim znanjem iz strojništva omogoči, da razvije znanja iz elektrotehnike, in obratno, da se osebju s primarnim znanjem iz elektrotehnike omogoči, da pridobi znanja iz strojništva;

(e) *vitka proizvodnja:* ta projekt naj bi zagotovil, da se zaposleni seznanijo z načeli in tehnikami vitke proizvodnje in da se v celoti zavedajo koristi njihove uporabe v proizvodnem procesu v podjetju Vauxhall. Osrednji del tega usposabljanja bo začasna dodelitev osebja v drugo tovarno družbe GM zunaj Združenega kraljestva;

(f) *dodiplomski študenti:* v tem programu podjetje Vauxhall organizira 12-mesečne tečaje za mlade dodiplomske študente. Različni programi (na primer „načrtovalec karoserij“, „finančni analitik“, „načrtovalec splošne montaže“) združujejo učenje in pridobivanje delovnih izkušenj pod vodstvom mentorja. Nobena stran ni pogodbeno obvezana ohraniti delovno razmerje po koncu usposabljanja.

(9) Poleg teh šestih področij usposabljanja, za katera naj bi se pridobila priglašena državna pomoč, obstajajo še dve področji usposabljanja, in sicer „vajenci“ (vajeniški program za mlade) in „sprememba modela“ (usposabljanje, potrebno za prilagoditev proizvodnji modela Global Compact Vehicle), ter dejavnosti, povezane z „oceno usposabljanja in uspešnosti“. Podjetje Vauxhall izvaja tudi „rutinsko usposabljanje“ za znanja, potrebna za običajno delovanje tovarne.

(10) Glede na informacije, ki jih je predložilo Združeno kraljestvo, naj bi usposabljanje, ki naj bi mu bila pomoč namenjena, vključevalo predvsem splošno usposabljanje z nekaterimi elementi posebnega usposabljanja ([4]). Načrt usposabljanja naj bi se izvajal v obdobju šestih let (od vključno leta 2007 do vključno leta 2012) in bo vključeval vse zaposlene v podjetju Vauxhall. Združeno kraljestvo je Komisiji zagotovilo, da se bo pomoč dodelila šele, ko jo bo odobrila Komisija.

2.3 **Pomoč**

(11) Pomoč naj bi se dodelila v obliki neposredne dotacije v višini 8 784 767 GBP, izplačane v šestih letnih obrokih med trajanjem programa usposabljanja. Pomoč naj bi se izvedla kot individualna pomoč, ki bi jo dodelila North West Regional Development Agency (Renaissance House, Centre Park, Warrington WA1 1XB).

(12) Glede na informacije, ki jih je predložilo Združeno kraljestvo, so upravičeni stroški usposabljanja in pomoč razčlenjeni, kakor prikazuje naslednja razpredelnica (Združeno kraljestvo meni, da stroški za področja usposabljanja „vajenci“, „sprememba modela“ in „proračun za rutinsko usposabljanje“ niso upravičeni do pomoči za usposabljanje) ([5]):

([4]) Izraza „splošno usposabljanje“ in „posebno usposabljanje“ se uporabljata, kot sta opredeljena v členu 2(d) in (e) Uredbe Komisije (ES) št. 68/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za usposabljanje (UL L 10, 13.1.2001, str. 20). Za Uredbo (ES) št. 68/2001 se v nadaljnjem besedilu te odločbe uporablja izraz „Uredba o pomoči za usposabljanje“.

([5]) Zneski v razpredelnici so končni zneski, ki jih je Združeno kraljestvo predložilo v pripombah na odločitev o sprožitvi postopka (na prošnjo Komisije. Glej opombo 3 v odločitvi o sprožitvi postopka).

Projekti	Splošno usposabljanje – upravičeni stroški v GBP	Posebno usposabljanje – upravičeni stroški v GBP	Nadomestilo plače v GBP	Skupaj upravičeni stroški v GBP	Pomoč v GBP	Intenzivnost v %
Usposabljanje za proizvodni sistem	[…] (*)	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Celovit načrt usposabljanja	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kulturne spremembe	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Dvojna znanja	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Vitka proizvodnja	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Dodiplomski študenti	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Skupaj	9 870 316	499 367	6 248 338	16 618 021	8 784 767	52,86
Vajenci	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Sprememba modela	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

(*) Zaupne informacije.

(13) Po trditvah Združenega kraljestva so zneski pomoči skladni z intenzivnostjo pomoči za velika podjetja po členu 4 Uredbe o pomoči za usposabljanje, to je 50 % za splošno usposabljanje in 25 % za posebno usposabljanje, ki se poveča za 3,7 odstotne točke za usposabljanje delavcev v neugodnem položaju, kot so opredeljeni v členu 2(g) navedene uredbe ([6]).

3. RAZLOGI ZA SPROŽITEV FORMALNE PREISKAVE

(14) V odločitvi o sprožitvi postopka so izraženi dvomi o združljivosti pomoči s skupnim trgom zaradi razlogov, opisanih v oddelkih 3.1 in 3.2.

3.1 Spodbujevalni učinek pomoči

(15) Zaradi razlogov, ki so podrobneje opisani v oddelku 7 „Ocena pomoči“, se usposabljanje lahko šteje za združljivo s skupnim trgom le, če zagotavlja potrebno spodbudo za financirano usposabljanje, brez katere se usposabljanje ne bi izvajalo. Usposabljanje, ki je del običajnega delovanja podjetja in za katero bi morale tržne sile same zagotoviti zadostno spodbudo, ne izpolnjuje pogojev za pomoč za usposabljanje.

([6]) Trenutno se 37 % delavcev podjetja Vauxhall šteje za delavce v neugodnem položaju. Spadajo predvsem v skupino oseb, starejših od 45 let, ki nimajo srednješolske izobrazbe. Ker pa se bo usposabljanje izvajalo v obdobju šestih let in ker bo natančno število delavcev v neugodnem položaju, ki bodo vključeni v usposabljanje, znano šele med izvajanjem usposabljanja, nameravajo organi Združenega kraljestva uporabiti 3,7-odstotno splošno povečanje intenzivnosti pomoči za celotno skupino. Organi Združenega kraljestva so se zavezali, da bodo naknadno preverili dejansko število delavcev v neugodnem položaju za vsak projekt usposabljanja in ustrezno popravili uporabljeno intenzivnost pomoči.

(16) V odločitvi o sprožitvi postopka so bili izraženi pomisleki glede spodbujevalnega učinka pomoči za naslednja področja usposabljanja: usposabljanje za proizvodni sistem, celovit načrt usposabljanja in dodiplomski študenti. Ti pomisleki so podrobneje predstavljeni v oddelku 7.

3.2 Razlika med splošnim in posebnim usposabljanjem

(17) Organi Združenega kraljestva so za različne dele programa usposabljanja podjetja Vauxhall navedli, ali je po njihovem mnenju usposabljanje splošno ali posebno, ter posledično katero največjo intenzivnost pomoči bi bilo treba glede na to uporabiti v skladu s členom 4 Uredbe o pomoči za usposabljanje. Vendar pa so bili v odločitvi o sprožitvi postopka izraženi pomisleki glede opredelitve Združenega kraljestva za naslednja področja usposabljanja: usposabljanje za proizvodni sistem, celovit načrt usposabljanja, kulturne spremembe in vitka proizvodnja. Ti pomisleki so podrobneje predstavljeni v oddelku 7.

4. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANK

(18) Komisija je prejela pripombe zainteresiranih strank, navedenih v Prilogi. Pripombe so bile precej podobne, osredotočene pa so bile na splošne vidike in se niso spuščale v podrobnosti v zvezi s pomočjo. Od konkurentov podjetja Vauxhall ni bilo prejetih nobenih pripomb.

(19) Pripombe zainteresiranih strank je mogoče povzeti, kot sledi:

(a) veliko strank je poudarilo, da je podjetje Vauxhall na območju, ki trpi zaradi pomanjkanja znanj in dolgotrajne nadpovprečne brezposelnosti. Po njihovem mnenju bi bil lahko načrtovani program usposabljanja dragocen prispevek za regijo kot celoto;

(b) zainteresirane stranke so tudi trdile, da bo usposabljanje zagotovilo znanja, ki so skupna za avtomobilsko industrijo, če že ne za širšo predelovalno industrijo. Usposabljanje bo tako omogočilo pridobivanje prenosljivih znanj in bi ga bilo zato treba obravnavati predvsem kot splošno usposabljanje. Prenosljivost znanj pomeni, da bo celotna regija imela korist od usposabljanja v podjetju Vauxhall;

(c) vse zainteresirane stranke dejansko menijo, da je pomoč združljiva s skupnim trgom, in pozivajo Komisijo, naj se izreče v prid pomoči.

5. PRIPOMBE ZDRUŽENEGA KRALJESTVA

5.1 Spodbujevalni učinek

(20) Glede spodbujevalnega učinka je Združeno kraljestvo trdilo, da se usposabljanje za pridobivanje znanj, ki so potrebna za ohranitev proizvodnje in bi se zato zagotavljala tudi brez pomoči, izvaja z rutinskim usposabljanjem osebja, dopolnjenim z dodatnim usposabljanjem, ki se izvaja po potrebi, kadar se zamenjajo modeli avtomobilov. Glede rutinskega usposabljanja je Združeno kraljestvo navedlo, da se letni stroški, brez izrednih stroškov za usposabljanje za spremembo modela, med letoma 2002 in 2007 niso spreminjali in so povprečno znašali […] GBP/leto ([7]).

(21) Nasprotno pa je cilj programa usposabljanja, na katerega se nanaša uvodna izjava 8, zaposlenim zagotoviti znanja, ki daleč presegajo potrebe po ohranjanju konkurenčnosti in ki jih zato tržne sile same ne bi upravičile. Program usposabljanja se razlikuje od programa rutinskega usposabljanja v podjetju Vauxhall in posebnega usposabljanja, ki se bo izvajalo v povezavi z odločitvijo o proizvodnji novega modela Global Compact Vehicle v podjetju Vauxhall. Pomoč bo tako ne le zgolj finančno podprla osnovno operativno usposabljanje, temveč zagotovila potrebno spodbudo za dodatno usposabljanje.

(22) Podrobnejše razlage različnih področij programa usposabljanja, obravnavanih v odločitvi o sprožitvi postopka:

(23) *Usposabljanje za proizvodni sistem*: Združeno kraljestvo je razložilo, da podjetje izvaja letno rutinsko usposabljanje, s katerim svoje zaposlene seznani s sklopom strogo standardiziranih metod za vsako nalogo. Temelji na mehaničnem učenju in ne na globljem razumevanju procesa. To rutinsko usposabljanje zagotavlja znanja, potrebna za običajno delovanje tovarne, in se bo izvajalo vzporedno s programom usposabljanja. Nasprotno program usposabljanja presega rutinsko usposabljanje, njegov cilj pa je zaposlenim zagotoviti znanja, ki presegajo operativne potrebe tovarne in ki jih tržne sile same ne bi mogle upravičiti. Združeno kraljestvo je predložilo tudi podrobnosti o vsebini programa rutinskega usposabljanja in načrtovanega usposabljanja za proizvodni sistem ([8]).

(24) *Celovit načrt usposabljanja*: usposabljanje na področju GPS se je izvajalo tudi v preteklosti in podjetje Vauxhall je dosledno izpolnjevalo notranje zahteve skupine GM glede skladnosti z GPS ([9]). Podjetje Vauxhall bi moralo te standarde še naprej dosegati z minimalnim rutinskim usposabljanjem. Celovit načrt usposabljanja presega potrebe proizvodnje in doseganja standardov skupine GM. Njegov namen je zaposlenim omogočiti preseganje usposabljanja, ki je potrebno le za izpolnjevanje delovnih nalog, in jim pomagati globlje razumeti načela proizvodnega procesa. Ker pa to vključuje znatne stroške, se tako nebistveno usposabljanje ne bi zagotavljalo iz običajnega proračuna podjetja Vauxhall za usposabljanje.

(25) *Dodiplomski študenti*: čeprav se je to usposabljanje v preteklosti izvajalo brez pomoči, so se njegove koristi za podjetje Vauxhall močno zmanjšale, ker Vauxhall v zadnjih letih ne more zaposlovati dodiplomskih študentov po koncu študija. Ker ta program usposabljanja od stalno zaposlenega osebja zahteva, naj precej časa nameni usposabljanju študentov, bo brez pomoči verjetno ukinjen.

5.2 Razlika med splošnim in posebnim usposabljanjem

(26) Združeno kraljestvo je v odgovoru na odločitev o sprožitvi postopka navedlo naslednje pripombe glede opredelitve splošnega in posebnega usposabljanja na različnih področjih usposabljanja.

([7]) Proračun za rutinsko usposabljanje (razen usposabljanja za spremembo modela): […].

([8]) Rutinsko usposabljanje konkretno temelji na seznanjanju zaposlenega z zahtevami njegovega delovnega mesta, kot so opredeljene v temeljnih dokumentih. To posebno usposabljanje za delovno mesto je dopolnjeno z občasnimi tečaji za vse osebje ali posebne skupine zaposlenih o splošnih vidikih dela v podjetju Vauxhall. Primeri takega usposabljanja so „5S“ (načela organizacije delovnih mest), „PDCA & PPS“ (postopki za zagotavljanje, da je vsaka naloga dokončana in da se ugotovljene težave ne ponovijo), „vlečni sistemi“ (usposabljanje na področju naprav andon in dobavne verige) ali „obvladovanje konfliktov“ (ravnanje v primeru nadlegovanja na delovnem mestu).

([9]) Vsako leto se za vse tovarne GM oceni raven skladnosti s standardi GPS. Standardi ocenjevanja in raven, potrebna za pozitivno oceno, se iz leta v leto spreminjajo. Leta 2007 je podjetje Vauxhall doseglo […]. Da bi podjetje doseglo standarde skupine za leto 2008, pa bo moralo doseči […].

(27) *Usposabljanje za proizvodni sistem*: znanja, pridobljena s tem usposabljanjem, so splošno prenosljiva v avtomobilski industriji ali celotnem lahkem predelovalnem sektorju. Usposabljanje v celoti izvajajo zunanji izvajalci usposabljanja, običajno pa se uporablja oprema tretje strani (in sicer stroji, ki niso značilni za podjetje Vauxhall, temveč se uporabljajo v različnih panogah ([10]). Združeno kraljestvo je predložilo podrobne primere vsebine tega usposabljanja v dokaz, da je resnično prenosljivo.

(28) *Celovit načrt usposabljanja*: GPS ni zaščiten proizvodni proces, temveč le notranja oznaka družbe GM (ki se uporablja, da bi zaposleni dobili vtis o doslednem sklopu postopkov, namenjenih obratu) za splošne proizvodne metode, temelječe na tehnikah, ki so jih prvi uvedli japonski proizvajalci, danes pa se na splošno uporabljajo v avtomobilski industriji in drugih sektorjih. Čeprav so postopki tesno povezani s praktičnimi elementi proizvodnega procesa, je to posledica potrebe po praktičnem pristopu k usposabljanju, da bi se lahko povezana splošna znanja prenesla na delavce.

(29) *Kulturne spremembe*: to usposabljanje ni osredotočeno na korporacijsko kulturo podjetja Vauxhall, temveč je njegov cilj predstavitev splošnih vpogledov v vedenje, ki naj bi se spremenilo. Usposabljanje bodo v celoti pripravili in izvedli zunanji strokovnjaki z uporabo splošnih paketov usposabljanja.

(30) *Vitka proizvodnja*: namen tega usposabljanja je zaposlene seznaniti s splošnimi načeli vitke proizvodnje, ki podpirajo praktična znanja, zajeta v drugih delih programa usposabljanja. To je teoretično usposabljanje, ki se popolnoma razlikuje od vsakodnevnega dela v proizvodnji in ne obravnava montažnega ali proizvodnega postopka. Dejanski cilj je delavce prestaviti iz njihovega običajnega delovnega okolja in jih usposabljati v simuliranem delovnem okolju ([11]) ali jim omogočiti, da opazujejo načela vitke proizvodnje, ki se uporabljajo v drugih „primerjalnih“ tovarnah.

6. PRIPOMBE ZDRUŽENEGA KRALJESTVA NA STALIŠČA ZAINTERESIRANIH STRANK

(31) Pripombe zainteresiranih strank so bile poslane Združenem kraljestvu, to pa ni podalo nobenih pripomb.

([10]) Na primer, usposabljanje za proizvodni sistem v zvezi z obratom za proizvodnjo karoserij bo med drugim zajemalo: robotiko Fanuc, nadzorne sisteme Siemens in merilne sisteme Perceptron, vse pa bodo zagotovili zunanji izvajalci usposabljanja.

([11]) Simulirano delovno okolje je zelo poenostavljen model proizvodne linije, na kateri se v nekaj korakih sestavi pomanjšan model avtomobila. Nima nobene povezave z resničnim proizvodnim procesom, temveč je oblikovano tako, da osebe, ki se usposabljajo, pridobijo praktične izkušnje o splošnih vprašanjih zasnove in razporeditve proizvodnega procesa.

7. OCENA POMOČI

7.1 Uvrstitev med državne pomoči

(32) V skladu s členom 87(1) Pogodbe „… je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“, razen če se taka pomoč lahko upraviči na podlagi člena 87(2) ali (3) Pogodbe.

(33) Priglašeno pomoč je treba obravnavati kot državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe. Financiranje ima obliko dotacij iz splošnega proračuna severozahodne regije in se zato financira z državnimi sredstvi. Pomoč je selektivna, ker je omejena na podjetje Vauxhall. Ukrep lahko povzroči izkrivljanje konkurence na skupnem trgu, saj z znižanjem znatnega dela stroškov usposabljanja podjetju Vauxhall zagotavlja prednost pred konkurenti, ki ne prejemajo pomoči. Poleg tega je za trg motornih vozil značilna obsežna trgovina med državami članicami.

7.2 Pravna podlaga ocene

(34) Združeno kraljestvo je priglasilo pomoč kot individualno pomoč v obliki dotacij v skladu s členom 5 Uredbe o pomoči za usposabljanje, v katerem je določeno, da izvzetje iz obveznosti priglasitve ne velja, če znesek pomoči, dodeljene enemu podjetju za posamezen projekt usposabljanja, presega 1 milijon EUR. Ugotovljeno je, da pomoč znaša 8 784 767 GBP in tako presega 1 milijon EUR, da bo dodeljena samo enemu podjetju in da je projekt usposabljanja individualni projekt. Zato za pomoč velja obveznost priglasitve, kar je Združeno kraljestvo upoštevalo.

(35) Kadar se ocenjuje individualna pomoč za usposabljanje, ki ne izpolnjuje pogojev za izvzetje iz člena 3 Uredbe o pomoči za usposabljanje, in v skladu s prejšnjimi odločbami ([12]) se individualna pomoč oceni na podlagi člena 87(3)(c) Pogodbe ES. Vendar pa se za namene te ocene individualne pomoči smiselno uporabljajo določbe Uredbe o pomoči za usposabljanje in zlasti pogoji meril za izvzetje iz člena 4 Uredbe.

([12]) Glej Odločbo Komisije 2006/938/ES z dne 4. julija 2006 o državni pomoči Belgije za Ford Genk C 40/05 (prej N 331/05) (UL C 366, 21.12.2006, str. 32), in Odločbo Komisije 2007/612/ES z dne 4. aprila 2007 o državni pomoči C 14/06 Belgije za General Motors Belgium v Antwerpnu (UL L 243, 18.9.2007, str. 71). To je skladno z uvodno izjavo 16 Uredbe o pomoči za usposabljanje.

7.3 **Združljivost s skupnim trgom**

7.3.1 *Spodbujevalni učinek*

(36) Kot je navedeno v odločitvi o sprožitvi postopka in v skladu z uveljavljeno prakso Komisije je treba oceniti, ali je pomoč potrebna za izvajanje zadevnega usposabljanja. Potrebnost pomoči je splošen pogoj za ugotovitev, da je pomoč združljiva s skupnim trgom ([13]). Če pomoč ni podlaga za dodatno usposabljanje, se ne more šteti, da pospešuje gospodarski razvoj nekaterih gospodarskih dejavnosti ali nekaterih gospodarskih območij v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe, niti da odpravlja pomanjkljivosti trga, zaradi katerih podjetja premalo vlagajo v usposabljanje, kot je navedeno v uvodni izjavi 10 Uredbe o pomoči za usposabljanje.

(37) Komisija ugotavlja, da sta usposabljanje, potrebno za uvedbo novega modela Global Compact Vehicle, in osnovno rutinsko usposabljanje izvzeta iz stroškov, ki so v priglasitvi navedeni kot upravičeni stroški za pomoč za usposabljanje.

(38) Ob upoštevanju pripomb, ki jih je med formalno preiskavo predložilo Združeno kraljestvo, je Komisija glede različnih delov programa usposabljanja sklenila naslednje.

7.3.1.1 Usposabljanje za proizvodni sistem

(39) V odločitvi o sprožitvi postopka je Komisija menila, da se zdi, da je to usposabljanje potrebno za zagotovitev običajnega delovanja podjetja Vauxhall, kar bi podjetju moralo zagotoviti zadostno spodbudo, da usposabljanje izvede brez pomoči. Zato dvomi, ali podjetje Vauxhall potrebuje pomoč za izvedbo usposabljanja za proizvodni sistem.

(40) Združeno kraljestvo je po odločitvi o sprožitvi postopka predložilo utemeljene pripombe, iz katerih je razvidno, da se usposabljanje, potrebno za delovanje tovarne, izvaja kot del letnega rutinskega usposabljanja. Z usposabljanjem za proizvodni sistem, ki se sicer tudi nanaša na proizvodna znanja, pa se rutinsko usposabljanje poglablja in širi tako, da vključuje kategorije osebja, ki niso zajete v rutinskem usposabljanju. Kot je navedeno v uvodni izjavi 20, je ugotovljeno, da se letni stroški za rutinsko usposabljanje med letoma 2002 in 2007 niso spreminjali, kar kaže, da običajna raven rutinskega usposabljanja zadostuje za potrebe običajnega delovanja podjetja Vauxhall. Usposabljanje, ki naj bi se izvajalo kot del usposabljanja za proizvodni sistem, zato presega usposabljanje, ki bi ga podjetje Vauxhall vsekakor moralo izvajati tudi brez pomoči.

(41) V skladu z navedenim bi bilo treba ugotoviti, da bo pomoč zagotovila spodbudo za to področje usposabljanja.

7.3.1.2 Celovit načrt usposabljanja

(42) V odločitvi o sprožitvi postopka je bilo sprejeto predhodno stališče, da je usposabljanje na področju GPS na videz nujno za običajno delovanje podjetja Vauxhall in da je zato verjetno, da bi se izvajalo brez pomoči. V skladu s tem so bili izraženi dvomi, ali bi podjetje Vauxhall potrebovalo pomoč za izvedbo celovitega načrta usposabljanja. Te dvome je še okrepilo dejstvo, da bo podjetje Vauxhall moralo v letu 2008 izpolnjevati višjo raven skladnosti z GPS (in sicer […] glede na […], doseženo v letu 2007), da bi doseglo notranje standarde skupine GM, kar bi lahko podjetje Vauxhall spodbudilo, da opravi vsaj del usposabljanja brez državne pomoči.

(43) Iz pripomb, ki jih je Združeno kraljestvo predložilo po odločitvi o sprožitvi postopka, je razvidno, da se je usposabljanje na področju GPS že izvajalo v preteklosti in da je podjetju Vauxhall uspelo izpolniti notranje standarde GM glede skladnosti z GPS. To kaže, da je podjetje Vauxhall iz svojega proračuna za rutinsko usposabljanje že lahko zagotavljalo usposabljanje na področju GPS, potrebno za svoje delovanje.

(44) Potreba po doseganju višje ravni skladnosti z GPS v letu 2008 bi lahko podjetje Vauxhall spodbudila, da zagotovi neko dodatno usposabljanje na področju GPS. Vendar pa zahtevano manjše izboljšanje verjetno ne bi zagotovilo zadostne spodbude za program usposabljanja, ki bi vključeval povečanje letnega proračuna podjetja Vauxhall za rutinsko usposabljanje za približno 60 % (ker upravičeni stroški za celovit načrt usposabljanja znašajo približno […] GBP/leto v primerjavi s povprečnimi stroški rutinskega usposabljanja v višini […] GBP/leto).

(45) V skladu z navedenim bi bilo treba ugotoviti, da se celovit načrt usposabljanja ne bi izvedel brez pomoči.

([13]) To je ponovljeno v uvodni izjavi 11 Uredbe o pomoči za usposabljanje, v kateri je pojasnjeno, da je treba „[zagotoviti], da je državna pomoč omejena na najmanjšo vrednost, potrebno za dosego cilja Skupnosti, ki ga tržne sile same ne bi omogočile […]“.

7.3.1.3 Dodiplomski študenti

(46) V odločitvi o sprožitvi postopka je bilo navedeno, da se program dodiplomski študenti izvaja že več let brez državne pomoči, kar bi lahko pomenilo, da priglašena pomoč ne bi zagotovila potrebne spodbude za to usposabljanje.

(47) Združeno kraljestvo je v pripombah na odločitev o sprožitvi postopka razložilo, da podjetje Vauxhall zaradi proračunskih omejitev ni moglo zaposliti nobenega izmed 60 udeležencev usposabljanja, ki so od leta 2002 opravili program dodiplomski študenti. Združeno kraljestvo je navedlo, da se izvaja proračunski pregled za program dodiplomski študenti in da bo ta verjetno ukinjen.

(48) Ugotovljeno je, da podjetje Vauxhall ne more izkoristiti ugodnosti usposabljanja, da bi povrnilo stroške usposabljanja, zaradi česar je močno zmanjšana spodbuda, da bi podjetje usposabljanje zagotavljalo izključno iz lastnih sredstev ([14]). Zato bo brez spodbudnega učinka pomoči usposabljanje verjetno ukinjeno.

7.3.2 *Razlika med splošnim in posebnim usposabljanjem*

(49) Izraza posebno usposabljanje in splošno usposabljanje sta opredeljena v točkah (d) in (e) člena 2 Uredbe o pomoči za usposabljanje. Posebno usposabljanje „pomeni usposabljanje, ki ga delojemalec neposredno in v pretežni meri uporablja na trenutnem ali prihodnjem delovnem mestu delojemalca v podjetju, ki prejema pomoč, in ki mu daje znanja, ki niso ali pa so zgolj v omejenem obsegu prenosljiva na druga podjetja ali delovna področja“. Splošno usposabljanje pa po drugi strani „daje znanja, ki so v veliki meri prenosljiva na druga podjetja ali delovna področja in s tem bistveno izboljšajo zaposljivost delojemalca“. Bistvena razlika med tema dvema oblikama usposabljanja je torej prenosljivost pridobljenih znanj.

(50) Ob upoštevanju pripomb, ki jih je med formalno preiskavo predložilo Združeno kraljestvo, je Komisija glede različnih področij usposabljanja ugotovila naslednje.

([14]) Podobno je bilo ugotovljeno v Odločbi 2007/612/ES z dne 4. aprila 2007 o državni pomoči C 14/06. Glej uvodno izjavo 44 navedene odločbe.

7.3.2.1 Usposabljanje za proizvodni sistem

(51) To usposabljanje zadeva vse sisteme obvladovanja proizvodnje in kakovosti v podjetju Vauxhall. V odločitvi o sprožitvi postopka je bilo navedeno, da Komisija ni imela zadostnih informacij, da bi lahko z gotovostjo ugotovila, da je vse usposabljanje, ki se izvaja pod tem naslovom, dejansko v veliki meri prenosljivo in da je zato to splošno usposabljanje.

(52) Združeno kraljestvo je v pripombah na odločitev o sprožitvi postopka predložilo podrobne informacije o tečajih v okviru usposabljanja za proizvodni sistem. Kot je navedeno v uvodni izjavi 27, vse te tečaje izvajajo zunanji izvajalci usposabljanja, običajno pa se uporablja oprema tretje strani, ki se uporablja v predelovalnem sektorju na splošno. Na podlagi teh informacij bi bilo treba ugotoviti, da bo usposabljanje za proizvodni sistem zagotovilo znanja, ki so prenosljiva na druga podjetja ali delovna področja.

7.3.2.2 Celovit načrt usposabljanja

(53) V odločitvi o sprožitvi postopka je bil izražen dvom, ali se za usposabljanje na področju sistema, ki je očitno zaščiten proizvodni sistem, lahko šteje, da zagotavlja prenosljiva znanja. Obveljalo je, da je usposabljanje, ki zadeva proizvodni proces, značilen za družbo GM, verjetno posebno usposabljanje.

(54) Iz pripomb, ki jih je Združeno kraljestvo predložilo po odločitvi o sprožitvi postopka, je razvidno, da GPS ne zajema postopkov, ki so značilni za podjetje Vauxhall ali družbo GM, temveč postopke, ki so skupni za avtomobilski sektor ter tudi širši predelovalni sektor. Cilj celovitega načrta usposabljanja je zaposlenim omogočiti boljše razumevanje splošnih načel sodobnega „vitkega“ proizvodnega procesa. V dokaz je Združeno kraljestvo predložilo podrobne predstavitve za več tečajev iz celovitega načrta usposabljanja ([15]).

(55) Na podlagi dodatnih informacij, ki jih je predložilo Združeno kraljestvo, bi bilo treba ugotoviti, da bodo tečaji v okviru celovitega programa usposabljanja, ki je priglašeno kot splošno usposabljanje, zagotovili resnično prenosljiva znanja.

([15]) Tako se bodo na primer na tečajih „Astra Cockpit Module“ in „Fuel and Braking Module“ uporabili praktični postopki montažnega procesa kot okoliščine za prikaz splošnih znanj, s katerimi se lahko izboljšata kakovost in uspešnost naloge, kot so razpored proizvodne linije (doseganje optimalnega razmerja med tokom materiala, položajem strojev in gibanjem delavca), optimalna raven zalog (razumevanje potrebe po ravno pravi ravni zalog) ali ergonomija. Ta znanja pa so prenosljiva na širok razpon dejavnosti znotraj proizvodnega sektorja ali zunaj njega.

7.3.2.3 Kulturne spremembe

(56) V odločitvi o sprožitvi postopka je Komisija ugotovila, da organi Združenega kraljestva niso predložili nobenih podrobnosti glede vsebine in pričakovanih rezultatov tega usposabljanja. Komisija je izrazila dvome o prenosljivosti znanj, pridobljenih med usposabljanjem na področju „kulturnih sprememb“, ki je očitno posebej usmerjeno v spreminjanje korporacijske kulture podjetja Vauxhall.

(57) Komisija je ugotovila, da bodo to usposabljanje izvajali zunanji strokovnjaki z uporabo standardiziranih paketov usposabljanja, ki se uporabljajo v različnih gospodarskih sektorjih ([16]). Usposabljanje zato ne bo obravnavalo vprašanj, značilnih za podjetje Vauxhall, temveč bo osredotočeno na splošna vprašanja, povezana z obvladovanjem kulturnih sprememb na splošno. Na podlagi navedenega bi bilo treba ugotoviti, da bo program kulturne spremembe zagotovil znanja, ki so prenosljiva na druga podjetja ali sektorje.

7.3.2.4 Vitka proizvodnja

(58) V priglasitvi je Združeno kraljestvo trdilo, da se načela vitke proizvodnje na splošno uporabljajo v celotni predelovalni industriji in da globlje razumevanje teh načel zagotavlja znanja, ki so splošno prenosljiva. Vendar pa so bili v odločitvi o sprožitvi postopka izraženi dvomi, ali bi se to usposabljanje lahko uporabljalo ločeno od njegove praktične uporabe v podjetju Vauxhall in ali bi posamezni delavci lahko pridobljena znanja v veliki meri prenesli na druga podjetja ali delovna področja.

(59) Združeno kraljestvo je v pripombah navedlo, da usposabljanje na področju vitke proizvodnje ne bo zajemalo procesa proizvodnje avtomobilov in ni namenjeno pridobivanju praktičnih znanj, ki jih osebje lahko uporabi neposredno na rednem delovnem mestu (to bi lahko dosegli z veliko nižjimi stroški z običajnim usposabljanjem na delovnem mestu). Komisija je zlasti ugotovila, da bodo vsi praktični elementi usposabljanja temeljili na področjih, ki niso področja, na katerih udeleženci usposabljanja delajo na svojih rednih delovnih mestih. Vitka proizvodnja je teoretični tečaj (praktični vidiki vitke proizvodnje so pretežno vključeni v celovit program usposabljanja), osebje pa bo med usposabljanjem premeščeno iz običajnega delovnega okolja. To usposabljanje zunaj tovarne se bo izvajalo bodisi v simuliranem delovnem okolju bodisi v drugi tovarni družbe GM ([17]).

([16]) Podjetje Vauxhall namerava naročiti storitve izvajanja usposabljanja pri dveh podjetjih, in sicer pri podjetjih Impact Training Consultancy in Dale Carnegie.

([17]) Verjetno tovarni GM v Eisenachu (Nemčija) ali Gliwicah (Poljska), ki sta na splošno priznani kot „primerjalna“ obrata, kar zadeva vitko proizvodnjo. Ta obrata sta na splošno priznana kot zgledna primera, zato ju redno obiskujejo stranke iz drugih podjetij ali sektorjev. Očitno je, da na izbiro teh lokacij vpliva njihov splošni „primerjalni“ status na področju uporabe načel vitke proizvodnje in da ni nujno, da bo usposabljanje posebej usmerjeno v družbo GM.

(60) Treba bi bilo ugotoviti, da so splošna načela vitke proizvodnje prenosljiva na druga podjetja in sektorje.

8. **SKLEPNE UGOTOVITVE**

(61) Na podlagi navedenih razlogov bi bilo treba skleniti, da bo priglašena pomoč zagotovila potrebno spodbudo za program usposabljanja.

(62) Združeno kraljestvo je predložilo pregledna in po postavkah razčlenjena dokazila o stroških usposabljanja. Na podlagi teh dokazil bi bilo treba skleniti, da je Združeno kraljestvo pravilno ocenilo upravičene stroške, kot so predstavljeni v uvodni izjavi 12. Zlasti bi bilo treba ugotoviti, da nadomestilo za stroške oseb, ki se usposabljajo, ne presega skupnega zneska vseh drugih upravičenih stroškov, kot je določeno v členu 4(7)(g) Uredbe o pomoči za usposabljanje.

(63) Glede na zgoraj navedeno bi bilo treba skleniti, da Združeno kraljestvo v priglasitvi pravilno razlikuje med splošnim in posebnim usposabljanjem, kot sta opredeljena v členu 2 Uredbe o pomoči za usposabljanje.

(64) Intenzivnost pomoči je skladna s členom 4 Uredbe o pomoči za usposabljanje. Zlasti je pomembno, da je povečanje intenzivnosti pomoči za delavce v neugodnem položaju skladno s členom 4(4) navedene uredbe.

(65) Organi Združenega kraljestva so zagotovili, da se priglašena pomoč ni združljiva z drugo državno pomočjo za pokrivanje istih upravičenih stroškov in da podjetje Vauxhall ni prejelo državne pomoči, za katero je izdan neporavnan nalog za izterjavo.

(66) Glede na zgoraj navedeno Komisija meni, da je pomoč združljiva s skupnim trgom –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Državna pomoč, ki jo namerava izvajati Združeno kraljestvo za Vauxhall Motors Ltd v višini 8 784 767 GBP, je v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe ES združljiva s skupnim trgom.

Izvajanje pomoči v višini 8 784 767 GBP se zato odobri.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska.

V Bruslju, 16. aprila 2008

Za Komisijo
Neelie KROES
Članica Komisije

PRILOGA

Seznam zainteresiranih strank, ki so predložile pripombe po sprožitvi postopka poglobljene preiskave v skladu s členom 88(2) Pogodbe

— Northwest Automotive Alliance Ltd

— Andrew Miller, član parlamenta

— Christine Russel, članica parlamenta

— Cheshire & Warrington Economic Alliance (Gospodarsko združenje za pokrajini Cheshire in Warrington)

— Ian Lucas, član parlamenta

— Wirral Council (Svet mesta Wirral)

— The National Skills Academy for Manufacturing (Državna akademija za znanja na področju predelovalnih dejavnosti)

— Evropska zveza kovinarjev

— Ellesmere Port and Neston Borough Council (Svet mest Ellesmere Port in Neston Borough)

— Lady Winterton, članica parlamenta

— The Manufacturing Institute (Inštitut za predelovalne dejavnosti)

— Ben Chapman, član parlamenta

— Cyngor Sir y Fflint/Flintshire County Council (Svet okrožja Flintshire)

— Confederation of British Industry North West (Zveza britanske industrije za severozahod)

— Brian Simpson, član parlamenta

— Cyngor Sir Ddinbych/Denbighshire County Council (Svet okrožja Denbighshire)